

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Evy Babiakovej, CSc. a členov senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a JUDr. Idy Hanzelovej, v právnej veci navrhovateľa: **M. G. D.**, štátneho príslušníka Číny, proti odporcovi: **Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky – Migračný úrad**, Pivonková 6, Bratislava, o opravnom prostriedku navrhovateľa proti rozhodnutiu odporcu ČAS: MU-584-16/PO-Ž-2008 zo dňa 15. decembra 2008, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č.k. 10 Sz 5/2009-20 zo dňa 29. mája 2009, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č.k. 10 Sz 5/2009-20 zo dňa 29. mája 2009 **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom krajský súd potvrdil rozhodnutie odporcu uvedené v záhlaví tohto rozsudku. Týmto rozhodnutím odporca podľa § 13 ods. 1 a § 20 ods. 1 zákona č. 480/2002 Z.z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o azyle“) navrhovateľovi neudelil azyl na území Slovenskej republiky a podľa § 13c ods. 1 a § 20 ods. 4 zákona o azyle rozhodol, že sa navrhovateľovi neposkytne doplnková ochrana. Krajský súd sa stotožnil so záverom odporcu, že navrhovateľ nespĺňa zákonom o azyle stanovené podmienky pre udelenie azylu a poskytnutie doplnkovej ochrany. O náhrade trov konania rozhodol krajský súd tak, že neúspešnému navrhovateľovi nepriznal právo na náhradu trov konania (§ 250k ods. 1 O.s.p.).

Navrhovateľ podal proti rozsudku krajského súdu odvolanie a žiadal, aby odvolací súd zrušil rozsudok krajského súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Namietal, že odporca ako aj súd prvého stupňa nezistili náležité skutkový stav veci. Prvostupňový súd neprihliadol na vážnosť politickej situácie v Číne. Tým, že navrhovateľ požiadal o azyl, stal sa nepohodlnou osobou v Číne, obáva sa prenasledovania.

Odporca v písomnom vyjadrení k odvolaniu navrhol napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdiť. Uviedol, že Slovenská republika neinformuje krajinu pôvodu žiadateľa o azyl, že jej obyvateľ požiadal o udelenie azylu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno priznať úspech. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.supcourt.gov.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 06.08.2009 (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Konanie o udelenie azylu na území Slovenskej republiky je upravené v zákone o azyle. Udelenie azylu na území Slovenskej republiky je spojené so splnením podmienok taxatívne uvedených v ustanovení § 8 zákona o azyle, t.j. v prípade žiadateľa o azyl musia byť preukázané opodstatnené obavy z prenasledovania z rasových, národnostných alebo náboženských dôvodov, dôvodov zastávania určitých politických názorov alebo príslušnosti k určitej sociálnej skupine, prenasledovania za uplatňovanie politických práv a slobôd a vzhľadom na tieto obavy sa nemôže alebo nechce vrátiť do tohto štátu.

V citovanom ustanovení ide o zákonné vyjadrenie ústavnej garancie poskytovania azylu cudzincom prenasledovaným za uplatňovanie politických práv a slobôd (čl. 53 prvá veta Ústavy Slovenskej republiky).

Podľa § 9 zákona o azyle ministerstvo môže udeliť azyl z humanitných dôvodov, aj keď sa v konaní nezistia dôvody podľa § 8.

Podľa § 10 zákona o azyle ministerstvo na účel zlúčenia rodiny udelí azyl, ak tento zákon neustanovuje inak:

- a) manželovi azylanta, ak manželstvo trvá a trvalo aj v čase, keď azylant odišiel z krajiny pôvodu a azylant so zlúčením vopred písomne súhlasí,
- b) slobodným deťom azylanta alebo osoby podľa písmena a) do 18 rokov ich veku, alebo
- c) rodičom slobodného azylanta mladšieho ako 18 rokov, ak s tým azylant vopred písomne súhlasí (ods. 1).

Žiadatelia uvedení v odseku 1 sa počas konania o udelenie azylu musia zdržiavať na území Slovenskej republiky (ods. 2).

Ministerstvo udelí azyl osobám uvedeným v odseku 1, len ak ide o zlúčenie rodiny s azylantom, ktorému bol azyl udelený podľa § 8 (ods. 3).

Ministerstvo udelí azyl aj dieťaťu narodenému azylantke na území Slovenskej republiky, ak je splnená povinnosť podľa § 4 ods. 5 (ods. 4).

Podľa § 20 ods. 4 zákona o azyle, ak ministerstvo rozhodne o neudelení azylu alebo o odňatí azylu, okrem odňatia azylu podľa § 15 ods. 2 písm. i), rozhodne tiež, či cudzincovi poskytne doplnkovú ochranu; ak ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu, nepredlíži doplnkovú ochranu alebo zruší doplnkovú ochranu, okrem zrušenia doplnkovej ochrany podľa § 15b ods. 1 písm. d), vo výroku rozhodnutia tiež uvedie, či existuje prekážka administratívneho vyhostenia podľa osobitného predpisu.

Podľa § 13 ods. 1 ministerstvo neudelí azyl žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 8 alebo § 10.

Podľa § 13c ods. 1 ministerstvo neposkytne doplnkovú ochranu žiadateľovi, ak nespĺňa podmienky uvedené v § 13a alebo § 13b.

Podľa § 13a zákona o azyle ministerstvo udelí doplnkovú ochranu žiadateľovi, ktorému neudelilo azyl, ak sú vážne dôvody domnievať sa, že by bol v prípade návratu do krajiny pôvodu vystavený reálnej hrozbe vážneho bezprávia, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 2 písm. f) zákona o azyle je vážnym bezprávím:

1. uloženie trestu smrti alebo jeho výkon
2. mučenie alebo neľudské zaobchádzanie alebo trest
3. vážne a individuálne ohrozenie života alebo nedotknuteľnosť osoby z dôvodu svojvoľného násilia počas medzinárodného alebo vnútroštátneho ozbrojeného konfliktu.

Ustanovenie § 13b zákona o azyle rieši otázku poskytnutia doplnkovej ochrany na účel zlúčenia rodiny.

Odvolací súd zo spisu zistil nasledovné skutočnosti:

Navrhovateľ požiadal prvýkrát o udelenie azylu po nelegálnom prechode na územie SR dňa 16.07.2003 pred pracovníkmi Útvaru policajného zaistenia pre cudzincov v Medveďove. Po podaní vyhlásenia bol zaslaný do Záchytného tábora Adamov – Gbely, ktorý dňa 19.07.2003 svojvoľne a bez udania dôvodu opustil. K jeho prvému konaniu bol vedený spisový materiál č.p.: MU-3477/PO-Ž/2003, v ktorom bolo konanie v zmysle § 19 ods. 1 písm. f) zákona o azyle 21.08.2003 zastavené.

Dňa 19.09.2008 navrhovateľ požiadal druhýkrát o azyl. Za účelom zdôvodnenia jeho druhej žiadosti bol s ním vykonaný vstupný pohovor, počas ktorého uviedol, že v krajine pôvodu bol členom Komunistickej strany Číny. Členstvo v strane mu mal vybaviť otec. Navrhovateľ Ďalej uviedol, že o tejto skutočnosti nemal žiadne potvrdenie ani doklad a taktiež, že nevyvíjal žiadne politické aktivity. Upresnil, že bol v strane viac – menej formálne. V súvislosti s členstvom v tejto politickej strane nemal v krajine pôvodu nikdy žiadne problémy. Trestne stíhaný nebol. Ako uviedol, hlavným dôvodom jeho žiadosti bola skutočnosť, že nemá rád Čínu. Počas vstupného pohovoru špecifikoval, že nemá rád čínsku vládu a komunistickú stranu, pretože sa nestará o ľudí. V jeho regióne sa žije veľmi ťažko, nie je tam práca a ľudia žijú veľmi biedne. Preto sa rozhodol opustiť Čínu a vycestovať do zahraničia. Pôvodne chcel vycestovať do Českej republiky, pretože tam má krajanov, avšak po zadržaní políciou požiadal o azyl na území SR. Iné dôvody svojej žiadosti neuviedol.

V spise sa nachádzajú relevantné správy o situácii v krajine pôvodu navrhovateľa.

Odvolačný súd zhodne so záverom krajského súdu dospel k záveru, že odporca vychádzal z dostatočne zisteného skutkového stavu veci a vec po právnej stránke správne posúdil.

Odvolačný súd zastáva názor, že navrhovateľ nespĺňa podmienky na udelenie azylu v zmysle zákona o azyle a Ženevského dohovoru z roku 1951 o právnom postavení utečencov.

Vo vzťahu k druhej forme medzinárodnej ochrany, a to doplnkovej ochrany, odvolací súd uvádza, že jej zmyslom a účelom je poskytnúť subsidiárnu ochranu a možnosť legálneho pobytu na území SR tým žiadateľom o medzinárodnú ochranu, ktorým nebol udelený azyl, ale u nich by bolo (z dôvodov taxatívne uvedených v zákone o azyle) neúnosné, neprimerané, či inak nežiaduce požadovať ich vycestovanie. Hoci sa aplikácia tohto inštitútu doplnkovej ochrany viaže k objektívnym hrozbám po prípadnom návrate žiadateľa do krajiny pôvodu, teda čiastočne k iným skutočnostiam nastávajúcim v odlišnom čase než v prípade aplikácie inštitútu azylu, sú pri rozhodovaní o udelenie či neudelenie doplnkovej ochrany do značnej miery určujúce tvrdenia samotného žiadateľa, z nich je potrebné vychádzať.

V predmetnej veci neboli ani podľa odvolacieho súdu zistené závažné a potvrdené dôvody pre bezprostrednú a reálnu hrozbu vážneho bezprávia, tak ako je definované v ustanovení § 2 písm. f) zákona o azyle, pričom v podrobnostiach na správny záver odporcu uvedený v jeho rozhodnutí odkazuje.

Vzhľadom na horeuvedené dospel odvolací súd k záveru, že krajský súd rozhodol v súlade so zákonom rozhodnutie, keď rozhodnutie odporcu ako vecne

správne potvrdil. Preto najvyšší súd ako súd odvolací napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p ako vecne správny potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p. a § 250k ods. 1 O.s.p. a § 250l ods. 2 O.s.p. tak, že neúspešnému navrhovateľovi právo na ich náhradu nepriznal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave dňa 6. augusta 2009

JUDr. Eva Babiaková, CSc., v.r .
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Nikoleta Adamovičová